

**Nagovor svetovalca v Kabinetu ministrice za obrambo Sama Bevka ob
koncu »Spominskega teka«
Kobarid, torek, 24. oktober 2017**

Spoštovani župan Občine Kobarid, veleposlanica Madžarske v Republiki Sloveniji, udeleženci »Spominskega teka«, gospe in gospodje, dragi prijatelji!

Dovolite mi, da vas najprej lepo pozdravim v imenu ministrice za obrambo in predsednice Nacionalnega odbora za obeleževanje 100-letnic prve svetovne vojne gospe Andreje Katič. Prav tako lepo pozdravljeni tudi v mojem imenu.

Danes se spominjamo 100-letnice bitke pri Kobaridu in s tem tudi konca znamenite Soške fronte. Ta je potekala na slovenskem narodnostnem ozemlju, v 93 kilometrov dolgi vojni črti, vse od Rombona na severu do obal Jadranskega morja na jugu. Vojna na soški fronti in v njenem zaledju je za seboj pustila veliko opustošenje in globoko krvavo sled, saj na številnih vojaških pokopališčih in v kostnicah počivajo ostanki skoraj 190.000 padlih vojakov, nekateri viri navajajo celo 300.000 vseh padlih vojakov. Skupno število padlih, ranjenih, pogrešanih in ujetih pa znaša okoli nepredstavljivega milijona vojaških žrtev. Za Slovence je konec Soške fronte pomenil tudi konec bojnih spopadov na našem ozemlju. Veliko hudega pa je ta »vélika vojna«, ki je pretresla svet, prizadejala tudi civilnemu prebivalstvu. Razeseljene družine, uničena življenja, neizživeta upanja – vse te premnoge osebne izgube in žalostne zgodbe so bile posledica te »totalne vojne.«

»Spominski tek« pripadnikov madžarske vojske iz Budimpešte v Kobarid, ki so se jim na zadnjih kilometrih pridružili pripadniki Združenja nemških vojaških gornikov, Veteranskega združenja alpinov iz Čedad in Slovenske vojske, pa tudi domačini, je velik poklon miru. Šport je že vse od antičnih časov znanilec miru. Prepričan sem, da bo tudi ta tek, posvečen spominu na bitko pri Kobaridu, le še utrdil prijateljstvo med našimi vojskami in tudi med narodi.

Na Ministrstvu za obrambo smo tudi sicer zelo zadovoljni s sodelovanjem med Slovenijo in drugimi državami na področju obeleževanja 100-letnic 1. svetovne vojne. Ob tej priložnosti bi se rad iskreno zahvalil za udeležbo madžarskega, italijanskega in nemškega vojaškega orkestra na koncertu vojaških orkestrov »Zbogom orožje«, ki je letos julija potekal prav tu, v Kobaridu.

Še posebej bi rad izpostavil odmevnost in prepoznavnost projekta »Isonzo Expresz«, v okviru katerega si je v zadnjih treh letih več kot 1.500 vaših rojakov ogledalo območje soške fronte. Imam zagotovilo vodstva ministrstva, da lahko v organizacijskem smislu tudi v prihodnje računate na podporo in pomoč našega ministrstva in Slovenske vojske. Kar zadeva sodelovanje z Madžarsko na širšem

obrambno-vojaškem področju, pa je treba vsekakor omeniti skupne vojaške vaje, ki pomembno prispevajo k dvigu usposobljenosti, krepijo medsebojno zaupanje, povezljivost in interoperabilnost obeh vojska. Poleg tega pa gre Madžarski tudi velika zahvala za izvajanje nadzora zračnega prostora (Air Policing) nad ozemljem Republike Slovenije.

Spoštovani,

Republika Slovenija se je leta 2012 z ustanovitvijo Nacionalnega odbora za obeleževanje 100-letnic 1. svetovne vojne (v obdobju med letoma 2014 in 2018) dejavno vključila v vseevropsko počastitev 100. obletnice prve svetovne vojne. Skladno s slovensko izkušnjo te vojne in kolektivnim spominom se je odločila za delovanje v duhu preseganja delitev, ki so leta 1914 Evropo pahnile v vojno, krepitve idej sobivanja in strpnosti ter medkulturnega in medgeneracijskega dialoga. Veseli nas, da smo že januarja 2016 uspeli z vpisom »Poti miru od Alp do Jadrana – dediščina 1. svetovne vojne« na Unescov Poskusni seznam svetovne dediščine, katere simbolno poslanstvo je sodelovanje in sprava med некоč sprtimi narodi.

Danes od 11. ure gorijo luči miru na vseh lokacijah Poti miru od Loga pod Mangartom do Trsta. Trdno sem prepričan, da nas bodo današnji dogodek in še naslednji, ki jih skupaj načrtujemo, utrdili v našem prizadevanju za preseganje razlik in krepitev medsebojnega spoštovanja!

Samo Bevk, MORS